

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Den 7. januar 2005

HØRINGSSVAR OM FORSLAG TIL ÆNDRING AF FOLKESKOLELOVEN, LOV OM SPECIALUNDERVISNING FOR VOKSNE M.V. (UDMØNTNING AF KOMMUNALREFORMEN PÅ SKOLEOMRÅDET)

Børnerådet har alene overvejet de dele af det udsendte forslag, der vedrører specialundervisningen i folkeskolen og dermed får betydning for børn og unge.

Kommentarer til de enkelte forslag

Ad 2. § 20, stk. 1 og 2

Regionerne får efter forslaget kun ansvaret for at videreføre de 6 mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, herunder til elever med tale- høre- og synsvanskeligheder. Kriterier for valget af konkrete institutioner, der skal videreføres i regionalt regi, fremgår ikke af forslaget. Det anføres alene, at de anses for at være de ”mest specialiserede”, og forslaget synes derfor på dette punkt dårligt underbygget.

Kommunerne skal nu overtage ansvaret for undervisningen af en stor del af de ca. 2 % af danske børn, som er stærkt handicappede og p.t. undervises i amtsskoler og -specialklasser efter Folkeskolelovens § 20, stk. 2. Børnerådet forudser, at kommunerne som en del af den kommunale økonomiske prioritering i vid udstrækning vil oprette lokale tilbud til disse børn. Herved kan børnene undervises i nærheden af deres hjem og vil blive skånet for den lange transport til amtsspecialskolen, som er hverdagsoplevelse for mange af børnene nu.

Hvis de amtskommunale institutioner lukker, spredes personalet imidlertid også. Dette fører til tab af den erfaring og ekspertise, som institutionerne nu besidder og betyder en afspecialisering på området til stor skade for de berørte børn og unge. Det kan også forventes, at børn med forskellige handicaps vil komme til at gå i samme klasse uden en lærer med specialiseret viden. Skadevirkningen heraf vil være stor.

Børnerådet finder på denne baggrund, at der bør gennemføres en nærmere kortlægning og analyse af de eksisterende tilbud, behovene og den fremtidige

udvikling på de enkelte specialundervisningsområder. Denne analyse kan føre til en kvalificeret udvælgelse af institutioner, der må videreføres i regionalt. Derved kan det sikres, at den kvalitet i undervisningen, som amtskolerne repræsenterer, ikke går tabt.

Der vil efter forslaget i hver region blive oprettet et udviklingsråd, der i 4 år skal følge udviklingen på specialundervisningsområdet i regionens kommuner. Det fremgår imidlertid ikke, om rådet besidder tilsynskompetence eller midler til vejledning og supervision i forhold til kommunerne. Det fremgår heller ikke, hvilken overvågning af udviklingen, der skal foregå på området, når de 4 år er gået.

Børnerådet beklager denne mangelfulde detaljering af forslaget. Behovet for udvikling og rådgivning på dette område kan næppe overvurderes. Dette må understreges i en situation, hvor man kan frygte, at de amtskommunale specialskoler nedlægges, og at børnene derefter anbringes i nyetablerede, små kommunale specialklasser, hvor personalet ikke kan forudsættes at besidde erfaring eller stor ekspertise på området.

Rådet er bekendt med, at der i Socialministeriets regi i forbindelse med udmøntningen af reformen etableres en national videns- og specialrådgivningsorganisation, VISO. Af redegørelsen for VISO's struktur og funktioner fremgår imidlertid ikke, i hvilket omfang eller på hvilken måde organisationen kan bidrage med vidensudvikling eller rådgivning på specialundervisningsområdet.

Det er heller ikke åbenbart, om VISO forventes at samarbejde eller koordinere indsatsen med det forlængede udviklingsprogram KVIS 2, der efter det foreliggende forslag har til opgave at bidrage til forberedelsen af den ændrede opgavefordeling og til udvikling af kvaliteten i specialundervisningen.

En mere detaljeret kommentar til forslaget om VISO kan læses i Børnerådets høringssvar til Socialministeriet vedr. udmøntningen af reformen i Lov om social service.

Ad 24 ff. § 51

Børnerådet kan tilslutte sig, at klageadgangen for forældre til elever i folkeskolens vidtgående specialundervisning udvides til at omfatte al specialundervisning uden for den almindelige undervisning, og at dette også omfatter klageadgang, hvis kommunalbestyrelsen ikke vil henvise en elev til specialklasse eller -skole.

Rådet beklager samtidig, at regeringen ikke i forbindelse med reformen har fundet anledning til at formulere fyldestgørende regler om klageadgang for folkeskolens elever, også i specialundervisningen. Rådet har senest tilbudt ministeren samarbejde om et udviklingsarbejde på området i **høringssvar af 8.**

november 2004 vedr. prøver og eksamen.

Med venlig hilsen

Klaus Wilmann, formand
og Bente Ingvarsen, sekretariatschef

Børnerådet 7. januar 2005